

На основу Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама ("Службени гласник Републике Србије", бр. 67/2003 и 90/2007) и члана 14. Правилника о безбедности и сигурности на фудбалским утакмицама које се одигравају у надлежности ФСБ, Комесар за безбедност фудбалског клуба _____ из _____ у сарадњи са Комисијом за безбедност ФСБ и осталим субјектима из чл.5, 6, 7 и 8 наведеног Правилника је израдио :

ПЛАН

ПРЕВЕНТИВНОГ ДЕЛОВАЊА ЗА УТАКМИЦУ:

ФК _____ - ФК _____

дана _____ у _____

1. БЕЗБЕДНОСНА ПРОЦЕНА

У складу са Програмом такмичења _____ лиге Фудбалског савеза Београда, дана _____ у _____ одиграће се фудбалска утакмица између _____ и _____ на стадиону/терену игралишту ФК _____ у _____.

Отварање је предвиђено два часа пре почетка утакмица, а затварање је предвиђено _____ сата по завршетку утакмице. За стадион сектори _____ ће бити отворени, а затворени сектори _____. Уколико је реч о терену игралишту делови предвиђени за публику ће бити отворени на _____ страни, док ће затворени бити _____ делови терена игралишта.

За утакмицу се штампа _____ улазница, које ће бити продате или дистрибуиране, односно подељене.

Очекује се присуство око _____ гледалаца.

1. 2. ДОЛАЗАК И СМЕШТАЈ ЕКИПА И СЛУЖБЕНИХ ЛИЦА

Долазак гостујуће екипе се очекује дана _____, у _____ сати. Екипа ће бити смештена у _____ и обезбеђена је са _____ редара.

Долазак судијске екипе се очекује очекује дана _____, у _____ сати. Судије ће бити смештена у _____ и обезбеђени са _____ редара.

Долазак делегата се очекује очекује дана _____, у _____. Делегат ће бити смештен у _____ и обезбеђен са _____ редара.

1. 3. ПОДАЦИ О НАВИЈАЧИМА КЛУБОВА

Према досадашњим сазнањима и проценама, очекује се посета од _____ навијача клуба домаћина и долазак _____ гостујућих навијача.

2. СТАДИОН

2.1. ПРИЛАЗ И УЛАЗ НА СТАДИОН/ТЕРЕН ИГРАЛИШТЕ

Стадион/терен игралиште се налази у _____ . Прилаз постоји са _____ стране и омогућава брз и безбедан пролаз гледалаца.

ВИП улаз се налази на _____ трибини или делу гледалишта где ће се обезбедити.

Паркинг простор за посетиоце и госте се налази _____ .

На трибине стадиона улази се на: запад __ улаза, исток. __ улаза, север __ улаза, југ. __ улаза.

У случају када клуб поседује терен игралиште улази се са _____ стране.

Око стадиона/терена игралишта ФК _____ ће обезбедити простор који је очишћен од предмета који се могу употребити за изазивање насиља.

2.2. САДРЖАЈ СТАДИОНА/ТЕРЕНА ИГРАЛИШТА И ИСПУЊАВАЊЕ ТЕХНИЧКИХ УСЛОВА

Стадион/терен игралиште ФК _____ саграђен је од чврстог бетонског материјала по свим грађевинским стандардима и пројектном документацијом, наменски прилагођен за посетиоце на трибинама или просторима предвиђеним за гледаоце.

У оквиру стадиона/терена игралишта налазе се:

- спортски терен за игру (обележен у складу са прописима уз одговарајућу инфраструктуру)
- клупске просторије у којима су:
  - свлачионице за домаћу екипу,
  - свлачионице за гостујућу екипу,
  - просторије за судије,
  - просторије за делегате,
  - економат,
  - просторије за туширање и тоалети.

Клуб може имати и ВИП ложу, салу за ВИП госте и ПРЕСС конференцију, просторију за пружање прве помоћи, собу за лекарски преглед, контролну собу и уколико је реч о стадиону секторе: запад, исток, север, југ и друге техничке собе и просторије.

Простор за паркирање возила службених лица и аутобуса гостујуће екипе, налази се _____ . Паркинг обезбеђује полиција и редарска служба.

Уколико је реч о стадиону на _____ трибини се налази ложа за рад новинара капацитета _____ места као и кабине за ТВ коментаторе и сниматеље.

Ове услове може имати и терен игралиште фудбалског клуба.

Објекат је грађевински изграђен тако, да је погодан за евакуацију у свим приликама.

По изјави комесара за безбедност или директора стадиона (ако је реч о стадиону) ФК _____ испуњава све техничке услове прописане Законом о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама и Правилником о безбедности и сигурности на фудбалским утакмицама ФС Београда чл. 11,12, и 13.

2.3. КАПАЦИТЕТ СТАДИОНА/ТЕРЕНА ИГРАЛИШТА

Капацитет стадиона/терена игралишта је _____ гледалаца.

У случају да клуб поседује стадион и има одговарајућу инфраструктуру, капацитети су:

ВИП - _____

ВИП - галерија _____

Сектор запад – новинари _____

Сектор запад _____

Сектор исток _____

УКУПНО за утакмицу _____ гледалаца.

2.4. РАСПОРЕД НАВИЈАЧА

Навијачи тима домаћина биће смештени у секторима или у делу на _____ страни.

Навијачи гостујућег тима биће смештени у сектору или у делу на _____ страни .

2.5. ПАРКИНГ ПРОСТОР ОКО СТАДИОНА

Око самог стадиона/терена игралишта на дан утакмице није дозвољено паркирање возила.

Аутобуси екипа које играју утакмице биће паркирани на паркингу или одређеном простору који је посебно одређен и намењен.

Возила службених лица и специјална возила (медицинска, полицијска или ватрогасна) сеналазе на следећој позицији: _____.

Паркинг или посебан простори за паркирање наведених возила ће бити обезбеђен и чуван од стране _____ припадника редарске службе и полиције.

За ВИП госте обезбеђен је паркинг у сектору или делу _____ стадиона/терена игралишта. Контролу улаза и обезбеђење вршиће редарска служба, од _____ особа уз помоћ полиције.

3. ПРЕВЕНТИВНЕ И ОРГАНИЗАЦИОНЕ МЕРЕ

Комесар за безбедност Фудбалског клуба _____ у организовању утакмице укључио је све субјекте безбедности на основу Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама и Правилника о безбедности и сигурности на фудбалским утакмицама које се одигравају у надлежности ФС Београда.

3.1. МЕДИЈСКА КАМПАЊА

Медијску кампању чине информације, промоције и средства комуникације која су дате у различитим формама и облицима као:

_____,
електронским, писаним - штампаним, аудио или видео путем у медијма.

Информација о утакмици на званичном сајту ФСБ (www.fsb.org.rs) се сматра делом медијске кампање.

Суштина информација које ће се износити биће усмерене на:

- организацију безбедности утакмице
- организацију и евидентирање продаје карата
- организацију контроле у току доласка на стадион/терен игралиште
- начини контроле на улаза
- предмете које није дозвољено уносити
- правила понашање гледалаца
- фер и коректно навијање
- поступци у одређеним безбедносним ситуацијама
- друге мере безбедности предвиђене Планом превентивног деловања

Фудбалски клуб _____ планира кампању са циљем стварања позитивне атмосфере код навијача домаћег и гостујућег клуба.

3.2. ИЗРАДА И ДИСТРИБУЦИЈА УЛАЗНИЦА

Штампу, дистрибуцију, продају и поделу улазница организују Фудбалски клуб _____ у складу са Законом и фудбалским прописима.

Билетарнице су у обавези да врше продају улазница лицу само уз документовани доказ о идентитету лица, о чему се води евиденција.

3.3. ПРАВА ПРИСТУПА У ОДРЕЂЕНИМ ЗОНАМА

РЕСТРИКТИВНИ ПРОСТОР

Под рестриктивним простором подразумевају се:

- просторије клуба;
- службене просторије (свлачионице за домаће и гостујуће екипе и судије, просторија за делегата)
- унутрашњи прстен игралишта (терена за игру, простор за загревање, атлетске стазе, клупе за резервне играче и службено особље, тунел за играче.)
- ВИП ложа
- радно подручје за медије (позиције камера, прес ложа, ТВ и радио коментаторске позиције, подручје за репортажна кола, просторија за прес конференцију)
- ходници и фоејеји који спајају службене просторе
- микс зона (простор у коме новинари, радио и ТВ репортери могу да интервјуишу играче после утакмице)
- подручје за паркирање возила службених лица и гостујуће екипе

Контролу приступа и улаза у рестриктивни простор врше припадници редарске службе, у циљу адекватног спречавања уласка неподобних и непозваних лица.

Сваки неовлашћени улазак у рестриктивне зоне за време одржавања фудбалске утакмице, као и непосредно пре или после, сматра се насиљем и недоличним понашањем и припадници полиције предузимаће законом предвиђене мере на процесуирању прекршиоца.

ПРИСТУП ПРОСТОРИЈАМА КЛУБА

За контролу приступа и улаза у просторије клуба одређују се редарска служба.

Запослени клуба, чије је присуство неопходно за редовно одвијање утакмице, у току кретања по службеним просторијама и на стадиону/терену игралишту имаће акредитацију на којој ће писати „ОРГАНИЗАТОР“. У супротном неће им се дозволити кретање.

Лица из техничких служби, које је ангажовано на одржавању инсталација могу се кретати само на правцима и простору где је потребна њихова интервенција.

ПРИСТУП СЛУЖБЕНИМ ПРОСТОРИЈАМА

Приступ просторијама свлачионица, службених лица, представника медија и посебно намењеним просторима или прилазним ходницима који воде до тих простора омогућиће се само на основу акредитационе картице за тај простор.

ПРИСТУП ПРОСТОРУ ИГРАЛИШТА

Пристап унутрашњем прстену игралишта имају:

- ангажовани представници редарске службе;
- представници медицинске и ватрогасне службе;
- играчи;
- лиценцирани и други представници клубова у предвиђеним позицијама и местима;
- службена и техничка лица акредитована за тај простор.

Контролу приступа вршиће редарска служба ангажована у сектору терен.

3.4. ИЗРАДА И ДИСТРИБУЦИЈА АКРЕДИТАЦИЈА

Клуб домаћин ће изградити и доставити одговарајуће акредитације свим учесницима у организацији и спровођењу утакмице у складу са потребама и безбедносном проценом.

3.5. КОНТРОЛА УЛАЗНИЦА И УЛАЗА У СТАДИОН/ТЕРЕН ИГРАЛИШТЕ

Контрола улазница и улаза примењује се у циљу спречавања нелегалног уласка лица, унос недозвољених предмета који се могу користити у насиљу и спречавања пренатрпаности стадиона/терена игралишту у секторима или деловима. Право уласка у стадион имају само лица која поседују валидне улазнице и акредитације.

Контрола улазница и преглед лица обавља, ручно, редарска служба, уз коришћење комерцијалних техничких помагала. Право уласка биће одузето лицу које одбије контролу или преглед редарске службе.

Контрола и прегледи ће се обављати разумно и професионално, како би се осигурало да се гледаоци не прегледају више пута, односно прегледи не доведу до непотребних застоја или произведу непотребне тензије.

Само припадник редарске службе истог пола мора прегледати гледаоца истог пола.

Улазак није дозвољен ни под којим условима лицу које својим понашањем или стањем указује да може проузроковати било који облик насиља, односно лицу коме је од стране правосудних органа изречена мера забране присуствовању спортским приредбама.

3.6. УНОШЕЊЕ ПРЕДМЕТА У СТАДИОН/ТЕРЕН ИГРАЛИШТЕ

Осим ако то није изричито законски одобрено, редарска служба онемогућиће да лице на стадион/терен игралиште унесе:

- ватрено оружје;
- предмете било које врсте, који би се могли користити за сечење, убод, ударац и други облик повређивања;
- боце, чаше, конзерве и посуде, било које врсте, као и других предмета израђених од чврсте амбалаже, стакла или било којег другог материјала који може повредити друго лице;
- пиротехничка средства за ватромет, димни прах, димне или друге пиротехничке бомбе;
- алкохолна пића било које врсте, психоактивне лекове или стимулансе;
- расистички, екстремистички и политички пропагандни материјал;
- држаче за заставе или транспаренте било које врсте, изузев оних који су израђени од флексибилне пластике и нису дужи од 1 метра, пречника 1 цм;
- заставе или транспаренте веће од 2 метара. Мање заставе и транспаренти дозвољени су под условом да су израђени од материјала који се сматра незапаљивим, у складу са националним прописима и стандардима;
- животиње, осим паса водича и паса полиције;
- гасни спреј, хемијске и супстанце које су штетне за здравље или су врло лако запаљиве;
- незграпне предмете (веће од 25цм x 25цм x 25цм) као што су: лествице, столове, столице, кутије, велики торбе и руксаке, спортске торбе и кофере;
- велике количине или ролне папира;
- уређаје за производњу механички звукова и контролу масе;
- ласерске уређаје;
- остале предмета који би могли нарушити безбедности лица или причинити материјалну штету.

Није дозвољено качење застава и транспарената на огради и другим конструкцијама стадиона/терена игралишта.

3.7. ПРАВИЛА ПОНАШАЊА ГЛЕДАЛАЦА НА СТАДИОНУ/ТЕРЕНУ ИГРАЛИШТУ

Све особе које улазе морају поштовати и поступати по упутствима организатора, редарске службе, комесара безбедности, полиције, ватрогасаца, службе медицинске помоћи и официјелног спикера (ако је ангажован).

Свако ко се свесно не придржава упутстава издатих од наведених лица ускраћује му се право боравка од стране редарске службе или полиције.

Све особе које су ушле на стадион/терен игралиште морају се понашати на такав начин да не ометају или угрожавају сигурност присутних гледалаца и учесника.

Уколико је ангажован, службени спикер ће током и после утакмице путем разгласа обавештавати гледаоце о потреби да се понашају спортски, разумно и да се морају придржавати свих мера дефинисаним овим Планом.

Забрањено је:

- продавати робу и улазнице, дистрибуирати штампани материјал, излагати збирке, вршити друге промотивне или комерцијалне активности;
- бацање предмета или течности;
- паљење ватре, испаљивање ватромета, петарди, димних прахова, димних бомби или други пиротехнички средстава;
- истицање или ширење политичке, расистичке пропаганде, слогана и грбова;
- поступати на начин који се може тумачити према другима као провокативан, претећи, увредљив или дискриминантан;
- изазвати претњу по живот или сигурност себи или другима, угрозити било кога другог и проузроковати штету;
- успон на или преко структура и инсталација које нису намењени за опште коришћење, посебно фасаде, ограде, зидови, баријере, расвета, семафори, видео платформе, јарболи, платформе за камере, дрвеће и кров;
- улазак у рестриктивна подручја (свлачионице, функцијске просторије, ВИП и медијска подручја, итд.), који су затворене за јавност или за приступ неовлашћених лица;
- ограничити или ометати подручја намењена за пролаз и излази у случај нужде;
- писати, бојити или нешто поставити на структуралне елементе, инсталације или путеве;
- вршити нужду, осим у санитарним просторима
- стајати на месту за седење;
- бацати смеће ван корпи;
- вршити опструкцију редарске службе, полиције, ватрогасаца и медицинске службе;
- вршити застрашивање, принуду, вређање или провокацију други људи, укључујући судије, играче, званичника клуба, безбедносне и редарске службенике;
- узимање материје које могу утицати на нормални понашање (алкохол, дрога, лекови);
- употребити материју која може проузроковати веће негативне последице (отрови, опасне и запаљиве материје и др);
- одношење, оштећење и неовлашћено коришћење садржаја, и
- ношење маски које спречавају идентификацију лица.

4. НАЧИН САРАДЊЕ И ОБЕЗБЕЂЕЊА УТАКМИЦЕ

4.1. СУБЈЕКТИ БЕЗБЕДНОСТИ

У организацији утакмице укључени су следећи субјекти безбедности:

Функција	Број лица
Комесар за безбедност	
Редарска служба	
Припадници МУП-а	
Санитетска служба	
Ватрогасна служба	
Техничка служба	
Комунална и друге државне службе	

4.2. КОМЕСАР ЗА БЕЗБЕДНОСТ КЛУБА

Комесар за безбедност клуба предузима све потребне мере и активности у циљу сигурног и безбедног одигравања фудбалских утакмица свог клуба у сарадњи са органима полиције, ватрогасне службе, службе медицинске помоћи, комуналне службе, органа јавне власти, представницима навијача и осталим субјектима који учествују у организацији утакмице а у складу са одредбама члана 8 Правилника о безбедности и сигурности на фудбалским утакмицама које се одигравају у надлежности ФСБ.

У одсуству или спречености Комесара за безбедност клуба, све функције преузима његов заменик.

4.3. РЕДАРСКА СЛУЖБА

У циљу обезбеђења квалитетног и безбедног боравка свих присутних на стадиону/терену игралишту и његовој околини, као и ради примена мера дефинисаних овим Планом, редарску службу вршиће _____ лица, од којих су ___ женског и ___ мушког пола, по посебном распореду.

Функција	Мушки пол	Женски пол	УКУПНО
Руководилац			1
Улазна капија 1			
Улазна капија 2			
Трибине			
Терен			
Сектор запад			
Улазна капија 1			
Улазна капија 2			
Трибине			
Терен			
Сектор исток			
Улазна капија 1			
Улазна капија 2			
Трибине			
Терен			
Сектор север			
Улазна капија 1			
Улазна капија 2			
Трибине			
Терен			
Сектор југ			
Улазна капија 1			
Улазна капија 2			
Трибине			
Терен			
Рестриктивни простор			
Судијске просторије			
Свлачионице			
ВИП простор			
Клупске просторије			
Паркинг			
Ватрогасац			
Остало:			
УКУПНО			

У случају недоличног понашања све појединце регистровати, изоловати и уз помоћ полиције одстранити са стадиона/терена игралишта.

Поред реализације описаних мера Редарска служба је у обавези:

- да спроводе безбедносне контроле на улазним тачкама на спољном и унутрашњем прстену и у свим осталим зонама где шира јавност нема приступа;
- да забрани приступ или удаљи лица која не могу да докажу своје право да буду на стадиону, представљају опасност по безбедност због конзумирања алкохола и/или дроге, или који имају забрану уласка;
- да врше преглед посетилаца и њихових ствари на улазним тачкама и у оквиру самог стадиона/терена игралишта;
- да забрани приступ сваком лицу које не пристане на претрес;
- да спречи уношење предмета у складу са законским ограничењима или правилником;
- да спречи прелажења навијача у сектор или делу стадиона/терена игралишта за који не поседују важећу улазницу;
- да обезбеди да све тачке уласка и изласка као и путеви евакуације остану слободни;
- да спречи посетиоце да неовлашћено приступе зонама за које не поседују овлашћење;
- да зашти играче и званичнике утакмице приликом кретања од свлачионица до уласка на терен и обрнуто;
- да врши контролу протока возила и пешака у оквиру граница стадиона/терена игралишта;
- да обезбеди спровођење мера дефинисаних Правилником о понашању и кућном реду;
- да пружи потпуну сарадњу и помоћ осталим субјектима безбедности, ангажованих за обезбеђење утакмице;
- да обавести полицију о свим инцидентима кажњивим према закону;
- да обавести полицију, службу за прву помоћ, ватрогасну службу или остале органе о сваком инциденту који може да представља претњу по безбедност, када не могу сами да одмах отклоне опасност.

Сви ангажовани редари ће носити маркере флуорасцентне жуте боје са натписом обезбеђење, односно биће на адекватан начин идентификовани – редарске траке на рукаву или ИД картице.

Ангажовани припадници редарске службе морају бити законски пунолетна, одговорна и психофизички способна и оспособљена лица са искуством у обављању задатака на фудбалским утакмицама.

О ангажованим припадницима редарске службе клуб је у обавези да води посебну евиденцију и пријави их на **Обрасцу бр. 4 ФСБ** који се доставља делегату утакмице у писаној форми, оверен печатом клуба .

Клуб домаћин тј. комесар за безбедност клуба је дужан да упозна све припаднике редарске службе који су ангажовани са одредбама Закона о спречавању насиља и недоличног понашања на спортским приредбама а посебно са одредбама чл. 8 тачке 1 до 7 и ст. 3.

4.4. ПРИПАДНИЦИ МУП-а

Клуб је у обавези да сваку утакмице пријави МУП на **Обрасцу бр. 1 ФСБ** у писаној форми коју надлежни МУП оверава. Други оверени примерак Клуб предаје делегату утакмице.

За обезбеђење утакмице биће ангажоване полицијске снаге по одлуци надлежног органа МУП.

4.5. САНИТЕТСКО ОБЕЗБЕЂЕЊЕ

Клуб домаћин ће организовати обавезно санитетско обезбеђење, односно наменско возило за превоз.

Лакше повређеним пацијентима биће пружена помоћ на лицу места, а озбиљније повређени биће збрињавани у најближем медицинском центру у _____.

Након утакмице лекар подноси детаљан извештај о евентуелним интервенцијама.

4.6. ВАТРОГАСНО ОБЕЗБЕЂЕЊЕ

Клуб домаћин је у обавези да у складу са законским прописима организује ватрогасно обезбеђење – ватрогасну стражу стадиона/трена игралишта за време одигравања утакмице.

Сви припадници ватрогасне страже дужни су да се пре почетка улаза гледалаца упознају са местима где се налазе хидранти и остала ватрогасна опрема и помагала.

4.7. ТЕХНИЧКО ОБЕЗБЕЂЕЊЕ

Клуб домаћин је у обавези да у складу са законским и фудбалским прописима организује техничку службу која ће омогућити функционисање постојећих техничких система на стадиону /терену игралишту.

4.8. РУКОВОЂЕЊЕ И КОМАНДОВАЊЕ

Ради боље организације, праћења ситуације и предузимање планираних мера, оснива се група за везу, која ће бити смештена у просторији _____ (командна соба), а коју коју чине:

- Делегат утакмице,
- Комесар за безбедност ФК _____ (клуб домаћин)
- Комесар за безбедност ФК _____ (гостујући клуб)
- Шеф полицијских снага или шеф патроле,

Уколико је реч о стадиону, онда ће наведеним особама бити придружени и:

- Директор стадиона
- Руководилац медицинске службе
- Руководилац ватрогасне службе
- Руководиоци осталих надлежних служби

5. НАЧИН ПОСТУПАЊА У РАЗНИМ СИТУАЦИЈАМА

5.1. ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ ЕВАКУАЦИЈЕ

Евакуација у случају нарушавања јавног реда и мира, елементарних непогода, терористичких аката, урушавања дела стадиона/терена игралишта и претњи о подметању експлозивних направа или других облика угрожавања присутних, вршиће се на основу Плана евакуације сачињеног од стране ФК _____, који је одобрен од стране полиције и Комисије за стадионе и игралишта, као и Комисије за безбедност, приликом лиценцирања стадиона/терена игралишта.

Управљање током евакуације врши се из командне собе од стране Групе за везу Комесара за безбедност путем разгласа. У случају да не постоји командна соба онда се управљање обавља у складу са планом из неке друге, одређене наменске просторије или простора.

5.2. ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ РАСИЗМА

Комесар за безбедност клуба заједно са шефом полиције или шефом патроле предузеће све мере у циљу спречавања сваког провокативног деловања гледалаца изван или у непосредној близини стадиона/терена игралишта (неприхватљив ниво вербалне провокације - скандирање) од стране гледалаца према играчима или противничким навијачима, расистичко понашање, провокативни натписи или заставе, итд.).

Уколико до таквог деловања дође, по захтеву делегата утакмице, прво се гледаоци упозоравају да престану са увредама или уклоне било какав недозвољени натпис.

Редари морају скренути пажњу полицији на сваки озбиљан чин недопуштеног понашања, укључујући расистичке увреде, како би се прекршилац могао удаљити уколико тако одлучи полиција.

5.3. ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ НАРУШАВАЊА ЈАВНОГ РЕДА И МИРА

У случају нарушавања јавног реда и мира или других ексцеса на утакмици, који се не могу спречити или отклонити предвиђеним мерама и активностима, делегат утакмице дужан је да самоиницијативно или на предлог комесара за безбедност клуба или судије, захтева да се гледаоци упозоре да не врше било какве радње и поступке који угрожавају безбедност људи и имовине, односно нормалан ток одигравања утакмице.

Уколико и поред упозорења гледаоци и даље наставе са истим понашањем, судија ће од делегата захтевати да се гледаоци поново упозоре. У тежим случајевима нарушавања безбедности судија је у обавези да привремено прекине утакмицу и од делегата и комесара за

безбедност затражи пражњење дела гледалишта или целог стадиона/терена игралишта, тако да се утакмица настави без присуства публике. Пражњење или удаљавање обавља искључиво полиција по својим плановима.

Службена лица у случају нарушавања јавног реда и мира настојаће да се утакмица одигра, уколико је то могуће до краја, а органи безбедности и организатор утакмице дужни су да им пруже сву неопходну помоћ.

Припадници редарске службе морају скренути пажњу организатору и полицији на сваки озбиљан чин недопуштеног понашања, како би се прекршиоци упозорили путем разгласа или удаљили уколико тако одлучи делегат утакмице.

5.4. ПОСТУПАК У СЛУЧАЈУ УДАЉЕЊА СА СТАДИОНА

Свако ко према другом лицу искаже насилно, нападачко или увредљиво понашање или се понаша на начин који угрожава гледаоце и имовину, односно искаже расну или верску дискриминацију, врши оштећење стадиона/терена игралишта, покуша улазак без важеће улазнице, не докаже сопствени идентитет, блокира посетиоце или излазне путеве, неовлашћено приказује транспаренте, уноси забрањене предмете, крши друга правила дефинисана овим Правилником, може бити удаљено.

5.5. ПОСТУПАК ГЛЕДАЛАЦА У СЛУЧАЈУ УГРОЖАВАЊА БЕЗБЕДНОСТИ

У случају угрожавања безбедности људи и имовине сви гледаоци морају поступати на следећи начин:

- ако не постоји опасност по живот остати миран и на својим местима;
- ако је наступило насиље полако се удаљити на безбедно растојање;
- омогућити пролаз медицинској екипи и редарској служби и полицији;
- пружити прву помоћ повређеним и помоћи у збрињавању и евакуацији повређених;
- следити упутства које издају официјелни спикер, полиција или најближи представник редарске службе;
- у току евакуације понети само најосновније личне ствари и пружити помоћ инвалидима, деци и старим и изнемоглим особама;
- користити назначене руте и излазе у случају евакуације;
- ако су евакуациони излази запречени евакуацију вршити према терену и деловима који су безбедни;
- брзину кретања ускладити са могућностима протока излаза;
- у случају пожара, заштити косу и са себе одстранити лако запаљиву одећу;
- ако су правци кретања покривени димом кретање контролисати опипавањем зидова и степеница;
- без одобрење не враћати се на евакуисано подручје.

Достављено:

1. Фудбалски савез Београда
2. Делегату фудбалске утакмице,
3. Представнику МУП,
4. Полицијској управи за место (град) _____
5. Редарској служби,
6. Санитетској служби,
7. Ватрогасној служби,
8. Службама инспекције општине _____,

_____ 2013. Године

Комесар за безбедност

ФК _____

_____

Печат фудбалског клуба (м.п.)